

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

13 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

juducând, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Andronic Natalia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Dem Artemie Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx,
originar și domiciliat în Xxxxx,

Și

Turutea Dumitru Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx,
originar și domiciliat în Xxxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 02.03.2015 - 08.02.2017;

Instanța de apel: 13.03.2017 - 12.12.2017;

Instanța de recurs: 31.01.2018 - 13.03.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 08 februarie 2017, Dem Artemie și Turutea Dumitru, au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsa:

lui Dem Artemie - închisoare pe termen de 3 (trei) ani în penitenciar de tip semiînchis;

lui Turutea Dumitru - închisoare pe termen de 2 (doi) ani în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că Dem Artemie, în seara zilei de 27.09.2014 spre 28.09.2014, aflându-se în incinta barului „Speranța” din or. Cimișlia, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoanei, în momentul când cet. Adoniev Ecaterina a ieșit afară, a sustras din geanta ultimei bani în sumă de

4 800 dolari SUA, bani străini pentru el, pricinuidu-i părții vătămate o pagubă materială, în sumă totală de 69 936 lei, ceia ce la momentul comiterii infracțiunii constituia 3 496 unități convenționale.

Tot el, Dem Artemie în urma înțelegerii prealabile și împreună cu Turutea Dumitru, în seara zilei de 27.09.2014 spre 28.09.2014, aflându-se în incinta barului „Speranța” din or. Cimișlia, în scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, au sustras din geanta cet. Adoniev Ecaterina telefonul mobil de model „Samsung Galaxy”, de culoare albă, la prețul de 4 000 lei și bani în sumă de 400 lei, pe care le-au însușit, pricinuidu-i părții vătămate o pagubă materială în sumă totală de 4 400 lei, ceia ce la momentul comiterii infracțiunii constituia 200 unități convenționale.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. Inculpatul Dem Artemie, care a solicitat anularea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat, pe motiv că în acțiunile sale lipsesc elementele infracțiunii incriminate.

3.2. Avocatul Gîlcă Constantin în numele inculpatului Turutea Dumitru, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri prin care Turutea Dumitru să fie achitat, din lipsa vinovăției acestuia în cele incriminate.

În ședința de judecată în instanța de apel, atât Dem Artemie cât și Turutea Dumitru au prezentat instanței cereri semnate personal, prin care au modificat cerințele apelurilor, indicând că recunosc total vina, se căiesc de cele comise, cu partea vătămată s-au împăcat, astfel solicită aplicarea în privința lor a Legii cu privire la amnistie. Concomitent, inculpatul Dem Artemie în cerere a mai solicitat ca în cazul în care în privința sa nu va fi aplicat actul cu privire la amnistie, să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, non privativă de libertate.

Avocații inculpaților, au susținut cererile inculpaților și au solicitat admiterea cu aplicarea în privința ultimilor a Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și încetarea procesului penal.

Partea vătămată Adoniev Ecaterina în ședința instanței de apel a solicitat încetarea procesului penal în privința inculpaților pe motivul că s-au împăcat, aceștia i-au restituit integral prejudiciul material și moral, nu are careva pretenții față de ei și nu dorește ca ei să fie judecați.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 decembrie 2017, s-au admis apelurile declarate și s-a dispus casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia s-a încetat procesul penal privind învinuirea lui Dem Artemie și Turutea Dumitru în baza art. 2 al Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

4.1. Colegiul judiciar, audiind părțile, examinând materialele cauzei penale și analizând în complex argumentele invocate în raport cu apelurile declarate și cererile

depușe de către inculpați privind aplicarea prevederilor Legii cu privire la amnistie, a constatat că la pronunțarea sentinței instanța de fond a determinat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpaților, punând accent pe materialele dosarului, care au fost cercetate suplimentar la examinarea apelului și prin care s-a confirmat faptul că acțiunile inculpaților au fost îndreptate spre săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal. Concomitent, instanța de fond corect a recalificat acțiunile faptei în privința inculpatului Dem Artemie din prevederile art. 186 alin. (4) Cod penal în art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În același timp Colegiul judiciar a remarcat că la caz sunt prezente temeiuri pentru aplicarea față de inculpații Dem Artemie și Turutea Dumitru a prevederilor Legii nr. 210 privind amnistia, or aceștia sunt învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal care potrivit prevederilor art. 16 din Codul penal se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave și pentru care este prevăzută pedeapsa cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani. Potrivit materialelor cauzei inculpații Dem Artemie și Turutea Dumitru și-au recunoscut vina în cele săvârșite, se căiesc sincer de cele comise, au restituit părții vătămate prejudiciul cauzat, iar aceasta nu are careva pretenții față de inculpați, i-a iertat și cere ca ei să nu fie privați de libertate.

În prezența condițiilor enunțate, Colegiul judiciar a conchis că pe cauza dată nu sunt prezente careva interdicții în ce privește aplicarea prevederilor Legii cu privire la amnistie în privința inculpaților.

Argumentele procurorului precum că sunt interdicții de aplicare a Legii cu privire la amnistie în privința lui Dem Artemie nu au fost reținute, deoarece potrivit art. 10 alin. (2) din Legea menționată, la aplicarea alin. (1) nu se ține cont de antecedentele penale ale persoanei reabilitate și nici de antecedentele penale stinse în modul stabilit de legislație. Materialele cauzei atestă că prin ordonanța procurorului de încetare a urmăririi penale din 05.12.2016 a fost clasat procesul penal pe cauza penală nr. 2016400071 în legătură cu intervenirea amnistiei în temeiul Legii nr. 210. Conform art. 10 lit. h) *prevederile art. 1-9 nu se aplică persoanei bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru o infracțiune săvârșită cu intenție și absolvită anterior, în tot sau în parte, în baza actului de amnistie sau de grațiere, de pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei alte infracțiuni.* În condițiile în care anterior a fost clasat procesul penal în privința lui Dem Artemie în legătură cu aplicarea prezentei legi, aceasta nu împiedică aplicarea ei repetată pe altă cauză penală, deoarece interdicțiile se referă la aplicarea unui act anterior privind amnistia, dar nu a prezentei Legi.

Drept urmare, instanța de apel a considerat că inculpații Dem Artemie și Turutea Dumitru cad sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016 și față de

aceștia urmează a fi aplicată amnistia, cu încetarea procesului penal în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului procurorul indică că nu este de acord cu aplicarea Legii nr. 210 privind amnistia în privința lui Dem Artemie, pe motiv că la materialele cauzei a fost anexată ordonanța procurorului din 05.12.2016 privind încetarea urmăririi penale în privința lui Dem Artemie pe cauza penală nr. 2016400071 în legătură cu intervenirea amnistiei în temeiul Legii nr. 210 din 29.07.2016, iar potrivit art. 10 lit. h) al Legii date, prevederile art. 1-9 nu se aplică persoanei bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru o infracțiune săvârșită cu intenție și absolvită anterior, în tot sau în parte, în baza actului de amnistie sau de grațiere, de pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei alte infracțiuni.

Prin urmare, în condițiile în care anterior a fost încetat deja procesul penal în privința lui Dem Artemie în legătură cu aplicarea prezentei Legi, aplicarea repetată pe o altă cauză penală a acesteia, nu este posibilă.

6. Verificând decizia recurată în raport cu motivele invocate în recurs și materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul procurorului urmează a fi respins din următoarele considerente:

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel.*

Alin. (4) și (5) ale aceleiași norme prevăd că, *în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor și instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Conform cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Potrivit textului recursului, procurorul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume, că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către procuror și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Raportând norma nominalizată la situația în cauză, Colegiul penal constată că temeiul la care se referă autorul recursului nu este aplicabil din punct de vedere al prezentei erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Din start, Colegiul lărgit constată că între partea motivatoare și partea dispozitivă a recursului ordinar declarat de către procuror există contradicții, or procurorul solicită casarea deciziei instanței de apel în privința ambilor inculpați, pe când motivarea recursului o face doar în privința inculpatul Dem Artemie. De aici rezultă că în privința lui Turutea Dumitru în viziunea recurentului, nu există careva interdicții în aplicarea Legii cu privire la amnistie, prin urmare Colegiul se va expune doar la situația inculpatului Dem Artemie, recursul declarat de către procuror în privința lui Turutea Dumitru fiind unul formal prin nemotivare.

La 29 iulie 2016 a fost adoptată Legea nr. 210 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Potrivit art. 2 din Legea nr. 210, *în cazul în care persoana, în privința căreia se judecă cauza penală, întrunește condițiile stabilite de art. 1 și nu cade sub incidența art. 10, este pasibilă de a i se aplica actul amnistiei, dacă infracțiunea a fost comisă până la data de 29 iulie 2016, pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961, prevede, în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoarea, pe un termen de 7 ani.*

Analizând motivele expuse de procuror în cererea sa, Colegiul penal respinge că poziția acestuia privind interdicția de aplicare a Legii nr. 210 din 29.07.2016 cu privire la amnistie în privința lui Dem Artemie și menționează că potrivit art. 10 alin. (2) din Legea menționată, la aplicarea alin. (1) nu se ține cont de antecedentele penale ale persoanei reabilitate și nici de antecedentele penale stinse în modul stabilit de legislație.

Colegiul lărgit consideră că în privința lui Dem Artemie, este aplicabilă Legea nominalizată, deoarece prevederile art. 1-9 din Lege nu se aplică persoanei care a comis o infracțiune săvârșită cu intenție, fiind anterior condamnată și absolvită, în tot sau în parte, în baza actului de amnistie sau de grațiere, de pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei infracțiuni.

Potrivit materialelor cauzei, prin ordonanța procurorului din 05.12.2016, s-a admis cererea învinuitului Dem Artemie, și s-a dispus încetarea urmăririi penale pe cauza penală nr. 2016400071 în legătură cu intervenirea Legii nr. 210 din 29.07.2016 cu privire la amnistie, concomitent fiind dispusă și clasarea procesului penal pe cauza penală respectivă.

Astfel, se constată că în privința lui Dem Artemie a fost aplicată amnistia prin ordonanța procurorului care este un act prejudiciar dar nu printr-o hotărâre judecătorească, după cum este stipulat în art. 10 lit. h) al Legii privind amnistia. Mai mult ca atât, infracțiunea din speță prevăzută de art. 186 alin. (2) Cod penal, a fost

comisă de către Dem Artemie în noaptea zilei de 27.09.2014 spre 28.09.2014, adică până la emiterea ordonanței procurorului din 05.12.2016.

Prin urmare, Colegiul menționează că până la emiterea ordonanței procurorului din 05.12.2016 și pronunțării deciziei instanței de apel din 12.12.2017, în privința lui Dem Artemie nu a fost emisă o hotărâre judecătorească prin care acesta anterior ar fi fost condamnat pentru o infracțiune săvârșită cu intenție și absolvit, în tot sau în parte, în baza actului de amnistie de pedeapsa stabilită, respectiv se conchide că în privința inculpatului poate fi aplicat actul amnistiei, nefiind incidente careva restricții prevăzute de art. 10 al Legii nr. 210, acesta manifestând căința activă față de fapta infracțională comisă iar prejudiciul cauzat părții vătămate fiind restituit.

În concluzie Colegiul constată, că în prezenta cauză nu se întrevăd erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală iar argumentele invocate de către acuzatorul de stat în recurs sunt neîntemeiate, fapt ce impune incontestabil respingerea recursului ca inadmisibil cu menținerea hotărârii contestate.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Andronic Natalia, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Dem Artemie și Turutea Dumitru*, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 24 aprilie 2018.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun